

סיפור רטוב מעיר יבשה

איך נראתה בריכת השילוח מימי התנ"ך?

מים ממרחקים, כפי שאכן עשו. והנה, בתנאים ההם של טרום חברת מקורות, בונים בריכה לרווחת הציבור, המשתרעת במרכז רחבה מרוצפת.

הבריכה שבציור, על מימיה הירקרקים, אינה פנטזיה. הנה אנחנו יושבים וצופים באותן מדרגות האבן שהקיפו אותה סביב, רטובי רגליים מהליכה בנקבה בת 2,500 שנה, שהיא כשלעצמה נחשבת להישג הנדסי: היא נחצבה בבטן ההר, ללא האמצעים הטכנולוגיים של ימינו, בשיפוע של 0.6 אחוזים כדי שהמים יצאו אל הבריכה שלפנינו. המים האלה נובעים וזורמים מאז ימי עיר יבוס, שקדמו לחפירת הנקבה, ועד ימינו.

כדי להשלים את המעגל אוסיף: כאשר ישבו מול מדרגות האבן הממשיות יכולנו לשמוע ים של הסברים, אך לא הצלחנו לדמיין כיצד נראית אפילו בריכה אחת קטנה, כפי שקרה בזכות הציור הממחיש על דיקט. האם עידן הטלוויזיה ייבש את הדמיון? זה כבר נושא אחר, שאינו נוגע לפינה החמה והרטובה הזאת.

כי מעולם לא התפשטה עד הסוף. תמיד לבשה בתים חדשים על הבלויים והנקרעים והנשברים.

מה לעשות? יש בעלי דמיון מפותח שאינם זקוקים לשום אמצעי המחשה כדי להיות בתוך פנטזיה ויש, כמוני למשל, שבזכות ההמחשה החזותית הפנטזיה נראית כמו ראליה. קיר הדיקט רחב הידיים ועתיר הדמיון היה פרוס מול העיניים בקצה מסלול הסיור בעיר דוד, לאחר היציאה מנקבת חזקיהו ומבריכת השילוח. הקיר המצויר כמו המשך את הרחוב המרוצף שבו הייתי עם חבריי, והמחיש ימים רחוקים. הנה יהודים מימי המקדש באים אל הספא של אז (סתם השתמשתי בביטוי טרנדי כדי שיחשבו שאני אֵין, איש העולם הגדול ולא סתם אסייני) שהיה בחזקת גן עדן תחתון (אף שבמרחק של רבע סיגריה משתרע גיא בן הינום, הנגטיב של גן העדן). אין מי שאינו יודע שירושלים אינה בנויה על גדת הוולגה, והמים שהיא זקוקה להם תלויים בחסדי שמים, חסדים הניתנים בקמצנות יתרה. לכן צריך לאגור כל טיפת מי גשם ולהביא

לא להאמין! פתאום, טראה, נזרקתי 2,000 שנה לאחור. בלי הזרקות ובלי הסנפוט ובלי שאר אמצעים מעוררי דמיון. אמנם הייתי כאן ועכשיו, כפי שנהוג לומר; רטוב עדיין מהליכה קצרה במים קרים עד קפואים, או עד שמתרגלים; עם מוח שהיה סתום מרוב הסברים שהודחשו בו, אמנם בחן אבל בעומס יתר - והנה, פתאום, קיר דיקט מצויר משליך אותי בבת אחת לעולם האתמול.

זה קרה בסיור האחרון (לעת עתה, כי יהיו עוד) בעיר דוד בירושלים, שכדברי הפרסומים "שם התחיל הכול". כידוע, פסח זה לא רק מצה ומרור, פקקים וצימרים, אלא גם החג הראשון מתוך שלושה, שבו נהוג היה לעלות לרגל לירושלים. כמי שבעבורו ירושלים היא לא עוד עיר אלא ה-עיר, אני בא בשעריה גם בין החגים. פעמים רבות עולות בראשי שורותיו של המשורר יהודה עמיחי:

מי, פעם, ראה את ירושלים עירומה?
אפילו ארכאולוגים לא ראו,